

Pekka Vile

3.9.2019

 Fingrid Oyj
 palautteet@fingrid.fi

FORTUMIN PALAUTE FINGRIDIN KANTAVERKON KEHITTÄMISSUUNNITELMAN LUONNOKSESTA VUOSILLE 2019-2030

1 YLEISTÄ

Kiitämme mahdollisuudesta antaa palautetta ja kommentteja Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelmaan vuosille 2019-2030.

Kehittämissuunnitelma perustuu sähköjärjestelmän muuttumiseen hiilineutraaliksi ja myös yhteiskunnan muun energiankäytön sähköistymiseen. Tähän varautuminen verkkosuunnittelussa on kannatettavaa, samoin kuin toisaalta myös suunnitelman joustavuus niin, että investointien toteuttamispäätökset tehdään vasta todellisen tarpeen pohjalta. Näin vältetään tarpeettomilta tai liian aikaisilta kustannuksilta ja verkkomaksujen liialliselta korottamiselta.

Ongelmana suunnitelmassa on keskittyminen pääosin vain Suomen sähköjärjestelmän tarpeisiin. Siten koko Euroopan kannalta tarvittavaa sähkön läpisiirtoa Pohjois-Ruotsista ja –Norjasta osin Suomen verkon kautta Etelä-Ruotsiin sekä Baltiaan ja edelleen Puolaan ei mainita. Läpisiirrosta ei ainakaan käyttökustannusten osalta aiheutune lisärasitteita Suomen verkkoasiakkaille, koska läpisiirrosta maksetaan korvausta ENTSO-E:n läpisiirtokorvausmenettelyn (Inter TSO Compensation) mukaisesti.

2 RAJASIIRTOYHTEYKSIEN KEHITTÄMINEN

Suunnitelmassa todetaan, että Suomen ja Ruotsin välisen Fenno-Skan 1 - tasasähköyhteyden osalta on päätetty keskittyä selvittämään sen käyttöiän jatkamista 2030-luvulle. Tämä on vaihtoehtoiseen uuteen Merenkurkun yhteyteen verrattuna kannatettavaa sekä kustannusten kannalta että odotettavissa olevien siirtotarpeiden pohjalta. Pitkällä tähtäimellä tulisi Merenkurkun yhteyden suunnittelun ohella selvittää siirtokapasiteetin ylläpitämistä ja lisäämistä Suomesta Ruotsin SE3-tarjousalueelle.

Suunnitelmassa ei nähdä tarvetta siirtokapasiteetin lisäämiseen Pohjois-Norjan ja Suomen eikä Suomen ja Viron välillä. Euroopan komission asettamien uusien periaatteiden ([Communication on strengthening Europe's energy networks, European Commission, 23.11.2017](#)) mukaan siirtokapasiteetin vahvistamista tulisi kuitenkin selvittää silloin, kun hintaero alueiden välillä ylittää 2 €/MWh.

Pekka Vile

3.9.2019

Pohjois-Norjan (NO4) spot-hinta on nykyiselläänkin keskimäärin selvästi Suomen hintaa alhaisempi. Pohjois-Norjan yhteyden osalta ei varmaankaan ole perusteltu rakentaa kallista uutta johtoa, mutta nykyiselle yhteydelle suunniteltu tasasähköasema voitaisiin todennäköisesti tehdä nykyistä siirtokykyä jonkin verran suuremmalle teholle, ja nykyisen johdon siirtokykyä voitaisiin vahvistaa kohtuuhintaisin toimenpitein.

Viron spot-hinnan voidaan olettaa Suomen hintaan nähden nousevan Viron vanhimpien palavakivilaitosten sulkeutuessa, Viron ja Latvian välisen kolmannen 330 kV johdon valmistuessa vuonna 2020 sekä Baltian synkronirajan muutokseen liittyvän, Liettuan ja Puolan välisen Harmony Link –merikaapelin valmistuessa vuonna 2025.

Fingrid perii nykyisin Suomen sähköntuotannolta useita muita maita korkeampia verkkomaksuja, joiden vastineeksi Fingridin tulisi lisätä sähkön vientikapasiteettia Viron suuntaan niin, että Suomen sähköntuotanto ja sen lisääminen säilyy kannattavana. Kolmatta tasasähköyhteyttä Suomen ja Viron välille tulisi selvittää osana ENTSO-E:n tänä vuonna tehtävää Itämeren alueen verkkosuunnitelmaa.

3 MUITA KOMMENTTEJA

Suunnitelmassa varaudutaan pitkällä tähtäimellä Lapin tuulivoiman kasvun pohjalta uusien 400 kV johtojen rakentamiseen Kemijoelta pohjoiseen. Investointikustannusten ja verkkomaksujen pitämiseksi kurissa on tällaisissa investoinneissa syytä harkita vaiheittaista toteutusta niin, että ensimmäisessä vaiheessa ei rakenneta uusia 400 kV sähköasemia, vaan mahdollisia uusia johtoja käytettäisiin aluksi 220 kV jännitteellä nykyisiin 220 kV sähköasemiin liitettynä.

Suunnitelmassa mainitaan tuulivoiman olevan tällä hetkellä kustannustehokkain tapa tuottaa sähköä. Tämä pätee useimpiin muihin uusiin investointeihin verrattuna, mutta nykyisillä, olemassa olevilla voimalaitoksilla sähköä voidaan myös tuottaa kohtuullisin kustannuksin.

CHP- ja lauhdutusvoimalaitosten tuleviin poistumiin vaikuttavat markkinatilanteen ohella myös laki kivihiilen energiakäytöstä luopumisesta sekä CHP-laitosten lämmöntuotannon fossiilisten polttoaineiden tuleva verotus. Laitosten kannattavuutta heikentävät myös Fingridin perimät verkkomaksut sähköntuotannolta.

Pohjois-eteläsiirron pullonkauloina oleville siirtoverkon kolmelle eri leikkauksille on suunnitelmassa käytetty osin erilaisia nimityksiä. Yhtenäiset nimitykset tai termit näille leikkauksille selkeyttäisivät suunnitelmaa.

Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön valmistuessa tuontikapasiteetin Pohjois-Ruotsista mainitaan pienenevän 300 MW. Käsittääksemme Olkiluoto 3:n seisokkien aikana tuonti on kuitenkin edelleen mahdollista nykyisellä teholla, mikä olisi hyvä mainita.

Suunnitelman alueellisissa verkkokartoissa olisi Oulun seudun ja Kainuun alueen tiedoissa hyvä täsmentää, että Pyhänselän ja Nuojuankankaan välinen uusi yhteys rakennetaan 400+110 kV rakenteella, mikä muodostaa myöhemmin osan Järvilinjan

Pekka Vile

3.9.2019

uutta 400 kV rinnakkaisjohtoa. Lisäksi suunnitelmassa olisi hyvä selventää, missä vaiheessa Pyhäkosken ja Nuojuan välillä siirrytään pois 220 kV käytöstä.

Kainuun alueen verkkokarttaa on syytä laajentaa länteen niin, että siinä näkyy tähän alueeseen myös kuuluva Haapaveden voimalaitos.

Pohjanmaan, Porin ja Rauman sekä Varsinais-Suomen suunnittelualueiden kuvauksissa on syytä päivittää ajan tasalle tiedot alueiden lämpövoimalaitoksista. Varsinais-Suomen alueellisessa kartassa olisi hyvä olla mukana myös Kraftnät Ålandin omistama tasasähköyhteys Ahvenanmaalle.

Terveisin

Simon-Erik Ollus

Vice President

Fortum Generation, Trading and Asset Optimisation